

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catechismvs, Dat is, De Christelijcke leeringhe/ in
maniere van t'samen-sprekinghe tusschen den Meester
ende den Discipel**

Coster, Franciscus

T'Antvverpen, 1607

Van't houwelijk der Gheestelijcke.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39385

M. Wordt het Houwelijck oock belett, deur maeghschap d'welck comt met yemanden ouer de Vonte te heffen, oft den Vormdoeck te verbinden: als, Peters oft Meters?

D. Jae't: om te houwen met den ghenen / die men gheheuen oft verbonden heeft / ende met sijne ouders. Want dit is gheestelijck maeghschap.

M. Wordt oock deur oncuyscheydt het Houwelijck belet?

D. Jae't: soo dat ghy met het maeghschap inden eersten oft tweedē graet / van de ghene die ghy bekennt hebt / niet en meught houwen: als / met haer moeder / suster / dochter / moepe / oft recht-sweer.

M. Hoe wordt het Houwelijck deur dese maeghschappen oft swagherschappen belett?

D. Dat het van gheener weerden en is: ten zij dat sy van den Paus dispensatie vercrjgen: maer die al-soo trouwen / leuen in dood-sonde / ende zijn in den staet van verdoemenisse / ende hunne kinderen en zijn niet wettelijcke / maer bastaerden.

M. Het Houwelijck van Priesters oft Religieusen en is dat niet goedt?

D. Neen't. Want alle gheprofesside Religieusen ende Subdiakenen hebben solennele belofte van repnighepdt ghedaen: ende daer-om en ist gheen houwelijck / maer sacrilegie / argher dan ouer-spel oft andere hoererije / ende van gheener weerden / ende hun kinderen zijn bastaerden / en hoerent-kinderen.

M. Ist niet beter dat de Priester oft Religieus houwe, dan in oncuyscheydt leue?

D. Gheen van beyden en is goedt: daer-om en is d'een niet beter / maer het is meerder sonde / dat sulcks een die met solennele ghelofte Godt ghetrouwt

trouwt heeft/ een huyl-vrouwē oft man trouwe/
dan dat hy in oncuylheyt leue: Ghelijck't ar-
gher is/ dat de ghehouwde man sijn huyl-vrou-
we verlaet/ ende eene andere trouwt / dan dat hy
ouer-spel doet. Want daer is den wille obstinaeter
in't quaedt/ ende meer spijt wordt der huyl-vrou-
wen aen-ghedaen.

M. Moghen sy oock niet houwen die in t'hey-
melijck Gode hun reynigheyt ghelouet
hebben?

D. Neen-ly: maer doen sy't / soo is het houwe-
lijck vast/ nochtans met dood-sonde ghedaen.

M. Magh-men met gheene ongheloouighe
houwen?

D. Neen't. Want die eenen ongedoopten trouwt/
dat houwelijck en is van gheener weerden.
Trouwē hy eenen ketter / die gedoopt is/ soo doet
hy sonde: maer het houwelijck blijft vast.

M. Hoe moet-men tot dit Sacrament gaen?

D. 1. Met goede meyninghe: tot vermeerderinghe
der Christenen / oft om bequamelijcker peggelijc-
ken nae sijn conditie te leuen/ ende Gode te dienen.
2. Daer na wel toe sien niemanden ten houwelijc-
ke te nemen die eenigh beletsel heeft / oft sijns ey-
ghens niet en is. 3. Hem biechten/ ende het H. Sa-
crament des outaers ontfanghen/ veur de bruyd-
loft. 4. Het houwelijck maken / met de Pziesters
benedictie. Want (daer het Concilie van Trente/
aen-gaende dese saecke/ ghepubliceert is) het hou-
welijck van gheener weerden en is / dat niet en
gheschiedt in teghen-woordigheyt van twee oft
drij ghetuyghen/ en sijns eygen Pziesters/ dat is/
des Pastoors/ oft van hen Commissie hebbende.

M. Is